

LISPE LOEWI RINGD. (DIPTERA, MUSCIDAE) — DRAPIEŻNIK
ATAKUJĄCY HEMATOFAGICZNE MUCHÓWKI W SILNIE
ZASOLONYCH SIEDLISKACH POLSKI

RYSZARD SZADZIEWSKI

Zakład Zoologii Uniwersytetu Gdańskiego, Gdynia

L. loewi Ringd. (Diptera, Muscidae) jest halobiontyczną muchówką, która występuje nad brzegami mórz, estuariów oraz na solniskach śródlądowych. Ten gatunek jest znany prawie z całej Europy, Afryki północnej oraz południowej Syberii [2, 5]. Z Polski *L. loewi* wykazał autor niniejszego doniesienia [4]. Z wyjątkiem danych o rozmieszczeniu oraz morfologii samca i samicy [2], inne dane są skąpe. Poczwaraki były znalezione w piasku plaży brzegu morskiego, w strefie *Honkenyia peploides* (L.), na wyspie Amrum [2], a Bešovski [1] ustalił, że imagines tego gatunku są związane ze strefą nagich, silnie zasolonych gleb koło Pomoria w Bułgarii.

W latach 1972 - 1975 obserwowano *L. loewi* na 3 antropogenicznych solniskach Kujaw: Inowrocław-Mątwy, Janikowo i Ciechocinek. Zasolenie wód tych solnisk w ciągu trwania obserwacji wahało się od 18,4 do 81,1‰. Gleby na tych stanowiskach porośnięte są przez *Salicornia patula* Jouve-Duval i inne halofity.

L. loewi obserwowano od wczesnej wiosny do późnej jesieni. Stwierdzono, że są one aktywnymi drapieżnikami atakującymi głównie świeżo wylęgające się imagines *Aedes dorsalis* (Meig.) (Culicidae). Muchy wysysały swoje ofiary na powierzchni wody zbiorników solniskowych. Wielokrotnie obserwowano też wysysanie przez *L. loewi* martwych lub topiących się owadów: Diptera, Saltatoria i Homoptera. Drobne imagines kuczmana *Culicoides longicollis* (Ceratopogonidae) były konsumowane na brzegu zbiorników solniskowych. Najwyższą aktywność tego drapieżcy obserwowano w godzinach południowych. Podczas wietrznej lub deszczowej pogody muchówki chowały się w zagłębieniach nagiej gleby między płatami *Salicornia* L. Obok tej halobiontycznej muchówki, na powierzchni wody, występowały także drapieżne Saldidae (Heteroptera) zjadające głównie komary pozostawione przez *L. loewi* lub inne martwe i topiące się owady.

Ryc. 1-4. Larwa *Lispe loewi*Fig. 1-4. Larva of *Lispe loewi*

1 — ogólny pokrój ciała — general view, 2 — aparat gębowy — mouthparts, 3 — szczeliny tylnej przetchlinki — slots of the posterior spiracle, 4 — guzek przetchlinkowy — spiracular hillock

L. loewi jest nowym drapieżnikiem na liście gatunków atakujących hematofagiczne komary zestawionej przez Jenkinsa [3], jak również hematofagiczne kuczmany.

Larwy *L. loewi* są ziemnowodne i podobnie jak imagines są drapieżne. Wiele razy obserwowano larwy w glebie otaczającej zasolone zbiorniki wodne oraz w watach glonów wodnych w Inowrocławiu-Mątwach oraz Ciechocinku. W laboratorium larwy hodowano w słonym błocie karmiąc rozerwanymi larwami lwinek z rodzaju *Nemotelus* Geoffr. (*Stratiomyidae*) — całe larwy mają zbyt twarde do przebiccia oskórek. Larwy III stadium pojawiły się po 2 tygodniach hodowli od czasu złożenia jaj przez samice.

Opis larwy (III stadium). Długość ciała 8 - 9 mm. Kształt typowy dla *Muscidae* (ryc. 1). Aparat gębowy przedstawia ryc. 2. Przednie przetchlinki z 4 małymi otworkami. Tchawki przy tych przetchlinkach widocznie zesklebotyzowane tylko na krótkim odcinku. Segment analny nieco większy od pozostałych, gładki. Tylne przetchlinki z 3 szczelinami (ryc. 3). Guzek przetchlinkowy ciemnobrązowy, spłaszczony wzdłuż długiej osi ciała, z wieńcem rozwidlonych włosków (ryc. 4).

Adres autora:

81-378 Gdynia, Czolgistów 46

LITERATURA

1. Bešovskí, V.: *Ekologia (Sofia)*, 1, 64, 1975.
2. Hennig, W.: 63 b *Muscidae*, w: Die fliegen der Paläarktischen Region. VII 2, Stuttgart, 1 - 624, 1964.
3. Jenkins, D. W.: *Bull. Wld. Hlth. Org.*, 30, 1, suppl., 1964.
4. Szadziewski, R.: Flies (*Diptera*) of the saline habitats of Poland (w druku).
5. Zimin, L. S., Elberg, K. Ju.: *Muscidae*, w: *Opredelitel' nasekomych evropejskoj časti SSSR*, 5, 2, Leningrad, 511 - 595, 1970.

LISPE LOEWI RINGD. (DIPTERA, MUSCIDAE) — PREDATOR ATTACKING HEMATOPHAGOUS DIPTERA IN HIGHLY SALINE HABITATS OF POLAND

by

R. SZADZIEWSKI

The occurrence of *Lispe loewi* has been established in three anthropogenic inland saline areas of the Kujawy (Central Poland). It was found that adult flies in these habitats mainly attack the imagines of *A. dorsalis* (*Culicidae*) hat-

ching on the surface of water reservoirs, to suck the liquid content of the victims bodies. They were also found to attack the imagines of the biting midge *C. longicollis* (Ceratopogonidae). The larvae of *L. loewi* lead a semiaquatic life and were mainly encountered in moist soil on the banks of saline aqueous reservoirs. They prey on insect larvae. This report describes the hitherto unknown larva of this species. *L. loewi* is a new species on the list of predators attacking hematophagous mosquitoes and biting midges.